

پاسخنامه تشریحی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قسمی: صاحب جمال / شرذه: خشمگین، غضبناک / چریغ آفتاب: طلوع آفتاب، صبح زود،
فلق، مقابل «شفق» / طیلسان: نوعی ردا / نیکپی: خوشقدم

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

ارزش دینار چندین برابر درهم بود، زیرا دینار سکمی طلا است و درهم (درم) سکه‌ی نقره، «سرپر زدن» توقف در حد
چند لحظه است نه چند روز. «پارانوما» نوعی پرده‌ی نقاشی (عکاسی) است نه نوعی ساختمان.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

تضرع و زاری، اتراف کردن، غایت القصوی، شرذه و ارغند
(ارقم سطور: رقم زننده و نگارنده سطرها // مباحثات: موارد مباح و حلال)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

امالی درست واژه‌ها: غرض / حمیت / نمی‌گذارم

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱) اندک مایه ۲) حطام ۳) زایل شدن ۴) خیلتشان ۵) خوار و زبون
(غازی) هم خانواده‌ی «غزوه» است به معنی جنگ‌جو و سپاهی)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

مجاز: سر مجاز از قصد و نیت

ایهام: بو: ۱- شمیم و رایحه ۲- امید و آرزو
واج‌آرایی: تکرار صامت‌های «ار» (۶ بار) / «گ» (۵ بار) و «ن» (۵ بار)
جناس ناقص: بو، مو

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت ۴ تشییه ندارد. چو در این بیت به معنی وقتی که است.
بیت ۳: چمن، مجاز از باغ / بیت ۱: آتش، استعاره از عشق / بیت ۲: باد به دست داشتن کنایه از بی‌ثمر بودن و دست
حالی بودن.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

۱: استعاره و تشییه ندارد.
۲: تضاد: آیندگان و رفتگان / متناقض‌نما ندارد.
۳: «پشت‌گرم شدن به خورشید» ایهام دارد: ۱- معنی کنایی (خاطرآسوده بودن و تکیه کردن به کسی) ۲- داغ شدن پشت
(کمر) / حس‌آمیزی در آن دیده نمی‌شود.
۴: صدرنگ سخن: حس‌آمیزی / لِ برگ گل: استعاره (گل مانند انسانی است که لب دارد.)

۱۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دو جلد کتاب نفیس داستان («جلد» ممیز است). تصویر ضحاک سفاک («سفاک» صفت مضاف‌الیه است). نویسنده آن داستان‌ها (آن صفت مضاف‌الیه است).

۱۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دقت داشته باشد که در ساختار فعل مجھول حتماً باید الگوی «بن ماضی فعل گذرا به مفعول + به + یک ساخت از فعل شدن یا هم‌معنای آن» برقرار باشد.

(۱) افروخته خواهد شد. (۲) به کار بسته می‌شود. (۳) گفته آمد. (۴) کرده شد.

۱۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱۳

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی ۱: (۱) بسی ۲ پس
گزینه‌ی ۲: (۱) چنان ۲ چه (= چرا)
گزینه‌ی ۳: (۱) القصه ۲ روزی سه چار

۱۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. توجه شود هدف از طرح این سؤال تأکید بر «ارزشمندی سعی و تلاش» است. یعنی گزینه‌هایی که بیانگر رخوت و سستی افراد است مفهوم مقابل توکل را نشان می‌دهند.

۱۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۱، غفلت از حساب خود و پرداختن به حساب دیگران را نکوهش می‌کند. سایر گزینه‌ها به مفهوم خودحسابی پیش از قیامت اشاره دارند که صفت بارز قاضی بست است.

۱۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی ۴: پندناپذیری مفهوم سایر گزینه‌ها:
(۱) از خودبی خودی عاشق
(۲) کامرانی
(۳) اغراق در تنگی دهان معشوق / ستایش زیبایی معشوق

۱۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی ۲: توصیه به تلاش و نکوهش سستی مفهوم سایر گزینه‌ها:
(۱) نکوهش غرور
(۳) عدم تسلیم پدیده‌های برتر نسبت به پدیده‌های پست
(۴) عشق‌ورزی و پندناپذیری عاشق

۱۸

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سه گزینه در مورد مذمت تقلید و ضرر و زیان تقلید است، اما گزینه‌ی ۲ در مورد مقایسه‌ی محقق و مقلد است.

۱۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفاهیم موجود در عبارت مد نظر: «شکرگزاری نعمت و صبر و شکیبایی هنگام بلا» که در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ مفهومی این مفاهیم دیده می‌شود.

گزینه (۴): اختتام فرصت و عدم غفت در هنگام قدرتمندی و دارا بودن

۲۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم کلی عبارت سؤال و گزینه‌ی ۳، از چاه درآمدن و به چاله افتادن است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

در این سؤال جمله‌ی شرطیه با فعل مضارع آمده است که باید به صورت مضارع التزامی ترجمه شود: اگر موافقت کند.
(رد گزینه‌ی ۳)

«آن توجّل الامتحان» که امتحان به تأخیر بیفت. (رد گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

«هدایة من» ترکیب اضافی است: هدایت (یا هدایت شدن) کسی که (رد گزینه‌ی ۱ و ۴)

«آمات»: فعل ماضی باب افعال و متعدّی است: میرانده است. (رد گزینه‌ی ۲)

«لايريدها»: آن را نمی‌خواهد (رد گزینه‌ی ۱ و ۲) - «المعاصي»: گناهان (رد گزینه‌ی ۱)

«لان»: زیرا - چون (رد گزینه‌ی ۴)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «أَهْمُ ما (اسم تفضيل)»: مهم‌ترین چیزی که (در گزینه‌های ۲ و ۴ «توصيه‌ای» نادرست است). / «يأمر»: دستور می‌دهد، فرمان می‌دهد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «عملاء»: مزدورانش، کارگزارانش (در گزینه‌ی ۲ «عاملان خویش» نادرست است). / «استخدام»: به کارگیری، به کار بردن / «سلاح التفرقة الدينية»: سلاح (اسلحه‌ی) تفرقه‌ی دینی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «لأنه»: زیرا آن / «يعد» (مضارع مجهول): به شمار می‌رود / «قطع السلاح»: برئنه‌ترين سلاح (رد گزینه‌ی ۱) / «في تفريقي»: در پراکندگی (پراکنده ساختن) / «اتحاد المسلمين»: اتحاد (وحدت) مسلمانان

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مروارید اشتباه است و باید بشود مرواریدها پس حذف ۱ و ۴ صدها و هزاران اشتباه است.
باید بشود صدها هزار (پس حذف گزینه‌ی ۲) البته گزینه‌ی ۲ «فعل «تسمی» را ترجمه نکرده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

در گزینه‌ی ۱ ضمیر «ك» در افعال ینفعك و يضرك ترجمه نشده است. [...] به تو سود برساند پس به تو ضرر می‌رساند.]

در گزینه‌ی ۲ «هم» مفعول و «الجاهلون» فاعل است و برعکس ترجمه شده است. [هرگاه نادان‌ها آن‌ها را خطاب قرار دهند.]

در گزینه‌ی ۳ «صغریاً» حال است ولی صفت ترجمه شده است. [...] به مغزش در حالی که کوچک است [...]]

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اراده‌اش را ضعیف نکرد (ص: اراده‌اش ضعیف نشد)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه متن:

هر کاری در طبیعت دو رو دارد: یک روی آن دارای نتیجه‌ی مثبت و مفید و دیگری دارای نتیجه‌ی منفی و زیان‌بخش است و این قانون شامل پیامدهای فرآگیری ویروس کرونا نیز می‌شود. از آنجا که برای بدن و روش زندگی انسان خطر ایجاد می‌کند لذا اگر بخواهیم به زندگی ادامه دهیم و از شکست دوری کنیم، هم‌زیستی با شرایط امری لازم است. چنانچه از نکات مثبت آن، کار کارمندان و دانش‌آموختگان در خانه‌هایشان و به کارگیری تکنولوژی ارتباط تصویری برای آسانسازی کار است. به‌گونه‌ای که این تکنولوژی تعداد زیادی از مشکلات را حل کرده است بخصوص آنها بی را که نیاز به مسافرت و صرفه بودجه و هزینه دارد، در نتیجه به صرفه‌جویی در مصرف بودجه‌ی ملت کمک می‌کند و اما در زمینه‌ی یادگیری و آموزش بهترین نتیجه‌ی آن تحقق سلامتی و پیشگیری از بیماری دانش‌آموزان و تکمیل آموزش بدون نیاز به بیرون رفتن و از دست دادن ترم درسی است. و از مهمترین جنبه‌های منفی آن عدم ارتباط متقابل کلاسی که بر پایه‌ی بحث و گفتگوی فعال برقرار است می‌باشد. پس اثبات قدرت اجتماع در مدیریت بحران است که باعث موفقیت آموزش از راه دور هست.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- (۱) بودن تکنولوژی در ارتباطات، سختی‌های کار را در زمان ما کم کرده است!
- (۲) فراهم کردن سلامتی و پیشگیری از بیماری برای دانش‌آموزان، با پاییندی آنها به ماندن در خانه حاصل می‌شود!
- (۳) دانش‌آموز به علت کندی اینترنت، نمی‌تواند ترم‌های درسی اش را از راه ارتباطات اینترنتی ادامه دهد!
- (۴) انتشار ویروس و تأثیر آن بر زندگی مردم، جلوی پیگیری کارهای روزانه‌شان را نگرفته است!

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۲۸

ترجمه‌ی گزینه‌ها: از وجوده مثبت آموزش مجازی و از وجوده منفی آن است.

- (۱) احساس آرامش پدران و مادران بر سلامتی فرزندانشان - عدم رودررویی معلم و دانش‌آموز
- (۲) ادامه‌ی انجام کارها در زمینه‌ی درس و یادگیری - عدم بحث و گفتگوی فعال
- (۳) روح آوردن معلمان به یادگیری تکنولوژی - رودررو نبودن کلاس و ارتباط واقعی
- (۴) پرداختن به همه‌ی فعالیت‌های عادی روزمره - عدم از دست دادن ترم درسی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- (۱) پزشکان با پشتکار شروع به یافتن دارویی موثر در معالجه‌ی این ویروس کردند!
- (۲) این ویروس پیشرفت‌های نمی‌تواند امید دانشمندان را در کشف نابودکننده‌اش بر باد دهد!
- (۳) اختراعات جدید در از بین بردن میکروب‌ها و ویروس‌های تهدیدکننده‌ی سلامت انسان، به بشر کمک می‌کند!
- (۴) قطعاً تکنولوژی ارتباط تصویری بر تعدادی از مشکلات کاری تأثیری مثبت گذاشته است!

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «المحاطة» - «جملة حالية» گزینه ۳: «فاعله محوذف» گزینه ۴: «مبني» نادرست هستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فاعله «الفشل» گزینه ۳: «لازم» گزینه ۴: «فعل مرفوع» نادرست هستند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مبني» گزینه ۲: «باب تفعّل» گزینه ۴: «جمع مكسر أو تكسير» - «مبني» نادرست هستند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کلمه‌ی «الحسنى» اسم تفضیل است. دقت کنید که در سایر گزینه‌ها، «أكْرَم» و «أعْلَم» فعل هستند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

- ۱) السنة: جمع مکسر ← مفرد لسان (زبان) - أدوية: جمع مکسر ← دواء (دارو) - سُفْنٌ: جمع مکسر ← سفينة (کشتی) - حَبَّ: مفرد است (دانه) و جمع مکسر آن «حبوب» است.
- ۲) انہار: جمع مکسر ← نهر (رودخانه) - ذَبْ: مفرد است (گناه) و جمع مکسر آن «ذنوب» است - احتیال: مفرد است. (مکر، فریب) - أصحاب: جمع مکسر ← صاحب (یار)
- ۳) اصفیاء: جمع مکسر ← صَفَيَ (برگزیده) - فرائض: جمع مکسر ← فریضة (واجب دینی) - مفاتیح: جمع مکسر ← مفتاح (کلید) - مکرّمة: مفرد است (بزرگواری) و جمع مکسر آن «مکارم» است.
- ۴) أمثال: جمع مکسر ← مثَلَ (ضرب المثل) - أفواه: جمع مکسر ← فم (دهان) - حُرَاسٌ: جمع مکسر ← حارس (نگهبان) - أعاجیب: جمع مکسر ← أعجوبة (شگفت‌انگیز)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه ۱: الطَّالِبُ، المُعَلَّمُ: اسم فاعل
 گزینه ۲: مُتَعَلِّمُونَ: اسم فاعل
 گزینه ۳: أَفْضَلُ: اسم تفضیل
 گزینه ۴: الْمُؤْمِنُينَ: اسم فاعل / خیر: اسم تفضیل (به معنای «بهتر»)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «مناطق» جمع و مفردش «منطقة» اسم مکان است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در صورتی که صاحب حال «ثُ» در «أطعمتُ» باشد ← «جائعاً، جائعهً» صحیح می‌باشد.
 در صورتی که صاحب حال «أطفال» باشد ← «جائعيَنَ» صحیح می‌باشد.

- (۱) صاحب حال: الغرفة (مجرور به حرف جر)
 (۲) صاحب حال: طفل (مفعول به)
 (۳) صاحب حال: ثُ (فاعل)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (پدر بزرگم از سفر خویش بازگشت در حالی که از این سفر طولانی راضی بود) الواو حالیه، و جمله «هو کان راضیاً» جمله حالیه که حالت «جدّ» را بیان می‌کند. ۱) (علم مرا به آموزش دادن نفس در همهی زمینه‌ها قطعاً تشویق نمود). تشجیعاً: مفعول مطلق تأکیدی. ۳) (پیامبران نیستند مگر هدایت کنندگانی که همهی مردم را به راه موفقیت هدایت می‌کنند!). وجود «که» در معنای عبارت نشان می‌دهد جمله‌ی «یهدون» صفت است برای اسم نکره‌ی «هادون» ۴) (کودکی در مقابل آینه ایستاد تا این که برای رفتن به مدرسه آماده شود) این گزینه حال ندارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. حال و ذوالحال، از نظر جنس و تعداد با هم مطابقت دارند. باید دقت کنید که ذوالحال در این عبارت، «هُنَّا تِلَّا» و مثنای مذکور می‌باشد که «ن» آن حذف شده است، پس «هُنَّا تِصَرِّيْنَ» حال مناسب جمله است، زیرا مثنی و منصوب است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آیه‌ی شریفه‌ی «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا ...» که مرتبط با مفهوم توفیق الهی است با موضوع مطرح شده در صورت سؤال مطابقت معنایی دارد.

۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بر اساس آیه‌ی شریفه‌ی «وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرْبَىٰ آمَنُوا وَ اتَّقُوا لِفَتْحَنَا عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ وَ لَكِنَّ كَذَّبُوا فَأَخْذَنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ»: «وَ إِنَّ رَبَّهُمْ لَغَنِيمَةٌ وَ تَقْوَاهُمْ مِّنْ كِرْدَنَدٍ، قَطْعَانَ بَرَائِشَانَ مِّنْ گَشْوَدِيمْ بَرَكَاتِي از آسمَانَ وَ زَمِينَ. وَ لَمَّا تَكَذَّبُوا كَرَدَنَدَ، پَسْ آنَانَ را گَرفَتَارَ سَاختَتِيمَ به [کیفر] آنچه مُرْتَکَبْ شَدَنَدَ»، روایه‌ی تکذیب نمودن، موجب گرفتاری به کیفر اعمال استمراری است و ایمان و تقوای مردم، سبب باز شدن درهای برکت و رحمت الهی به روی آنان است که بیان گر سنت «تأثیر اعمال بر زندگی انسان» است.

صفحه ۶۸ - سال دوازدهم - اگر کسی ایمان آورد و تقوی داشته باشد درهای برکات آسمان و زمین به رویشان گشوده می شود. (فتحنا عليهم برکات من السماء والارض) ۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در سنت «سبقت رحمت بر غضب»، خداوند به بندگان خود محبت دارد، با همه‌ی آنان، چه نیکوکار و چه گناهکار، به لطف و مهربانی رفتار می‌کند و اگر خداوند بر کسی سخت می‌گیرد با هم از دریچه‌ی لطف و رحمت است مانند مادری که بر فرزندش سخت می‌گیرد و یا در مواردی او را تنبیه می‌کند تا او را از اشتباه بازدارد و به هیچ‌وجه قصد انتقام‌گیری از فرزند خود را ندارد از همین جهت است که راه بازگشت گناهکار به سوی خدا همیشه باز است و آیه‌ی شریفه‌ی «من جاء بالحسنةَ فَلَهُو عَشْرًا أمثالها...» به این سنت اشاره دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عامترین و فرآگیرترین سنت، سنت ابتلاء و امتحان الهی است، امتحانی که روشن شود که انسان نسبت به آن حادثه چه تصمیمی می‌گیرد و چگونه عمل می‌کند، عمل درست، رشد و کمال و عمل غلط، عقب‌ماندگی و خسaran انسان را به دنبال دارد و آیه‌ی شریفه‌ی (احسب النّاس ان يتركوا ...) و حدیث امام صادق «انما المؤمن ...» هر کدام اشاره به آن دارد.

۴) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. و اگر مردم شهرها ایمان آورده و تقوای پیشه می کردند قطعاً برایشان می گشودیم برکاتی از آسمان و زمین ولی تکذیب کردند پس آنان را گرفتار ساختیم به (کیفر) آنچه مرتکب می شدند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این سنت، مربوط به چگونگی و فرایند رشد و تکامل انسان و عامل ظهور و بروز استعدادهای اوست و سبب جدا شدن انسان‌های خوب از بد و ساخته شدن و تکامل، یا خسaran و عقب‌ماندگی آن‌ها می‌گردد.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. آیه‌ی شریفه‌ی (ولو ان اهل القری آمنوا و اتقوا لفتحنا عليهم بركات...) به موضوع تأثیر نیکی یا بدی در سرنوشت انسان‌ها و سنت توفیق الهی حکایت دارد.

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. زیرا آیه‌ی شریفه‌ی «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِيْنَا لِنَهَيْنَاهُمْ سَبَلَنَا» بر توفیق الهی تأکید دارد و آیه‌ی شریفه‌ی «وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرْبَى امْنَوْا وَاتَّقُوا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بِرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَا وَالْأَرْضَ وَلَكِنْ كَذَّبُوْا فَاخْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» مربوط به تأثیر نیکی‌ها و بدی‌ها در سرنوشت جوامع است که متأسفانه این گزینه وجود ندارد و ما به اجرای گزینه‌ی ۱ را انتخاب کردیم در واقع جامعه‌ای که در مسیر خوبی گام برمی‌دارد، درهای رحمت الهی بر روی آن جامعه گشوده می‌شود و در جامعه‌ای که مردمش به گناه آلوهه شده‌اند شامل عذاب‌های الهی می‌شوند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۵۱

انسان می‌داند که اگر هدف حقیقی خود را نشناشد یا در شناخت آن دچار خطا شود، عمر خود را از دست داده است: (از کجا آمده‌ام، آمدنم بهر چه بود).

شناخت هدف زندگی: برای چه زندگی می‌کند و در کلام امام کاظم (ع) (موسى بن جعفر) به شاگرد برجسته‌اش آمده است که: «... و آن کس که عقلش کامل‌تر (اکمل) است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.»

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. طبق بیان امام، آنکه عقلش کامل‌تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است و آن کسی پیام الهی را بهتر می‌پذیرد که از معرفت برتری برخوردار باشد. ۵۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. امام کاظم (ع) به شاگرد برجسته‌ی خود، هشام بن حکم فرمود: «ای هشام، خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آن که بندگان در پیام الهی تعقل کنند. کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند و ... آنکس که عقلش کامل‌تر (اکمل) است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.» ۵۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. زنده شدن پرنده‌ای که از گل ساخته شده بود و زنده کردن مردگان از معجزات حضرت عیسی (ع) بود. ۵۴

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خداوند برای هدایت بشر دین واحد فرستاده است چون منشأ آن فطرت مشترک انسان‌هاست. ۵۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کسی می‌تواند پاسخ صحیحی به سؤال‌های اساسی انسان بدهد که:
الف) آگاهی کاملی از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی، ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی و نیز فردی و اجتماعی او داشته باشد.
ب) همچنین بداند که انسان‌ها پس از مرگ، چه سرنوشتی دارند و چه عاقبتی در انتظار آن‌هاست.

۵۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت مذکور بیناگر تساوی ادیان و پیامبران و هم‌جهت و هم‌هدف بودن آن‌ها است اما آیه‌ی «وَ مَن يَتَّبِعَ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَن يُفْلِتَ مِنْهُ» و هرکس که دینی جز اسلام اختیار کند، هرگز از او پذیرفته نخواهد شد ... اشاره به حقانیت مطلق دین اسلام در زمان ظهور آخرين پیامبر دارد. در حالی‌که آیات سه گزینه‌ی دیگر مشابه مفهوم بیت، اشاره به این دارند که پیامبر اسلام (ص) در ادامه‌ی سایر ادیان و پیامبران ظهور نموده و ایمان به آن ادیان، لازمه‌ی ایمان به اوست. ۵۷

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در آیه شریفه (و من یتّبع غیر الاسلام دینا ...، و هر کس که دینی جز اسلام اختیار کند از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیان‌کاران خواهد بود)، چند نکته برداشت می‌شود که یکی از آن‌ها، وظیفه پیروان پیامبران گذشته است که باید به دین اسلام ایمان بیاورند. ۵۸

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پیامبر اکرم صلی اللہ علیہ و الہ و سلم می‌فرمایند: «ما انیا مأمور شده‌ایم که با مردم به اندازه فهم و درکشان سخن بگوییم». ۵۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. آیه ۸۲ سوره مبارکه نساء: «أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوْجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا» ۶۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه ۲ دارای فاعل و فعل می‌باشد بنابراین پاسخ درست گزینه ۲ می‌باشد. ۶۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مشکل زیادی برای گرفتن گذرنامه نداشت. فقط یک مسئله در مورد عکس بود زیرا یک عکس قدیمی بود.

(مشکل) غیرقابل شمارش است و با much به کار می‌رود. بنابراین گزینه ۱ درست است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در چند ماه اول زندگی، یک نوزاد (بچه) یاد می‌گیرد که چگونه سرش را بلند کند. چگونه لبخند بزند و چگونه والدین خود را بشناسد.

گزینه‌های ۱ و ۴ از نظر گرامری درست هستند اما از نظر معنای خیر. بنابراین گزینه‌ی ۲ درست می‌باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به method باید از ضمیر موصولی استفاده کرد که which یا that یا بهترین گزینه است اما با توجه به مفهوم جمله قبل از آن باید از حرف اضافه by استفاده کرد که تنها قبل از which استفاده می‌شود.

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. چون جواب این درخواست یک موقعیت فرضی را توضیح می‌دهد از شرطی نوع دوم استفاده می‌کنیم که فعل جمله‌ی شرط به صورت گذشته‌ی ساده و جواب شرط آینده در گذشته‌ی ساده می‌باشد.

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه: ما زمان کافی را صرف بررسی در تمام راههای مختلف رسیدن به خانه کردیم قبل از این که تصمیم بگیریم پرواز کنیم.

(۱) نهایتاً، سرانجام (۲) به زودی (۳) عمدتاً، آگاهانه (۴) منحصرأ، فقط

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در ابتدا جمله فعل به صورت مصدر با to یا ing به کار می‌رود و در نقش فاعل مفرد are می‌باشد. بنابراین جمله گزینه‌ی ۱ در دو قسمت اشتباه می‌باشد. فعل بدون to در اول جمله و همچنین فعل to + فعل ... + فعل مفرد ... + فعل ing اشتباه می‌باشد.

علاوه بر این ساختار It به همراه be به قرار است.

It + be + ... + فعل مفرد یا ضمیر مفعولی (for + اسم شخص یا ...)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر مجموعه‌ای از متون را در یک موضوع مرتبط بخوانید، متوجه تعداد محدودی از واژگان خواهید شد که بارها تکرار می‌شود.

(۱) تقویت کردن؛ بالا بردن؛ افزایش دادن

(۲) پایه‌ریزی کردن، بنا نهادن (۳) تکرار کردن؛ تکرار شدن

(۴) درنظر گرفتن؛ لحاظ کردن

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وجود دارد رستورانی با موسیقی زنده (live) اطراف اینجا.

(۱) کوچک (۲) شبیه (۳) خجالتی (۴) زنده

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. او بیش از حد تند صحبت کرد. من فهمیدم (understand) که به من چه گفت.

(۱) متشر کردن (۲) جشن گرفتن (۳) تصور کردن (۴) فهمیدن

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. این کتاب طراحی شده آنقدر با مهارت که می‌تواند قادر بسازد دانش‌آموزان را که بر سند (meet) به اهداف خود در یادگیری بهتر انگلیسی.

(۱) رسیدن (۲) دایره زدن (۳) مرتب کردن (۴) ترک کردن

زبان یک وسیله ضروری برای ارتباط است. یک زبان تفاوت‌ها را آشکار می‌کند، همچنین خاص بودن فرهنگ‌ها در یک کشور یا در یک منطقه یا در یک جامعه را چشیدن می‌گیرد، نه تنها یک وسیله تبادل افکار و ایده‌ها نیست، بلکه آن دوستی‌ها ارتباطات اقتصادی و تساوی فرهنگی را می‌سازد. بدون زبان ما تنها با نشانه‌ها و علامت می‌توانیم ارتباط برقرار کنیم. زبان روشنی است که درک مردم از جهان را شکل می‌دهد و همچنین کمک می‌کند که فرهنگ هر جامعه‌ای را تعریف کنیم. هر زبانی هدیه‌ای است که دانش فراتر از یک زبان (بیشتر از یک زبان) یک فرد را در راههای زیادی مفیدتر و با استعدادتر می‌کند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱) منطقه ۴) دفتر

۳) فضا

۲) دلیل

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

means of یک اصطلاح به معنای «روش انجام کاری» است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

با توجه به معنای جمله در می‌باییم مقصود نویسنده تک‌تک جوامع است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به معنای جمله متوجه زیاد بودن راه‌ها می‌شویم.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بهتر است برای درک بهتر متن و جواب دادن به این سوال جملات اول و آخر پاراگراف‌ها را بررسی کنیم.

جمله اول پاراگراف اول: «فهرستی از همه چیزهایی که شما را شاد می‌کنند تهیه کنید (brainstorm) به معنای بارش فکری است.»

جمله آخر پاراگراف اول: «... پس، اگر می‌توانستید بیشتر وقتان را صرف انجام همه این کارهای مفرح بکنید، خیلی شاد می‌شدید، نه؟»

جملات اول پاراگراف دوم: «شاید نه. برای بیشتر مردم، صرفاً انجام کارهای تفریحی برای شادی طولانی مدت کافی نیست.»

جمله آخر پاراگراف دوم: «اما چیزی که واقعاً شما را شاد می‌کند ایجاد تعادل میان آن‌ها با فعالیت‌هایی است که به زندگی شما هدف می‌دهند.»

جمله اول پاراگراف سوم: «ما معمولاً مستقیماً می‌دانیم که چه چیزهایی لذت‌بخش‌اند، اما شناختن چیزهایی که معنا و ارزش می‌آورند نیازمند تفکر بیشتری است.»

جمله آخر پاراگراف سوم: «همانند دیگران، خلبان‌ها نیز به تعادل در زندگی و کارشان نیاز دارند تا شاد باشند. بنابر این خلاصه، گزینه ۲ صحیح است. گزینه ۱ قطعاً اشتباه است و درباره گزینه ۳ و ۴ در متن بحثی نشده است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. برای درک این سؤال لازم است که پاراگراف دوم را بررسی کنیم.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با بررسی پاراگراف سوم به ویژه جملات دوم، سوم و پنجم، می‌توان به درستی گزینه‌ی ۳ پی برد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۸۱

$$a_1 = \frac{1}{1+2} = \frac{1}{3} \Rightarrow a_2 = \frac{2}{2+\frac{1}{3}} = \frac{6}{7} \Rightarrow a_3 = \frac{\frac{1}{2}}{\frac{1}{3} + \frac{6}{7}} = \frac{7}{25} = \frac{1}{28}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۸۲

$$a_{n+1} = a_n + n, a_1 = 1$$

$$\xrightarrow{n=1} a_2 = a_1 + (1) = 1 + 1 = 2$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = a_2 + (2) = 2 + 2 = 4$$

$$\xrightarrow{n=3} a_4 = a_3 + (3) = 4 + 3 = 7$$

$$\xrightarrow{n=4} a_5 = a_4 + (4) = 7 + 4 = 11$$

و در نهایت خواهیم داشت:

$$a_n = a_1 + n = \underbrace{a_1}_{a_1} + \underbrace{n}_{a_1} + \underbrace{n}_{a_2} + \underbrace{n}_{a_3} + \underbrace{n}_{a_4} = a_1 + 0 + 1 + 2 + 3 + \dots + n = 1 + 0 + 1 + 2 + 3 + \dots + n = 29$$

به عبارت دیگر:

$$\begin{array}{ccccccccc} & & & & \overbrace{a_n} \\ 1, 2, 4, 7, 11, 16, 22, 29, \dots \\ \downarrow & \downarrow \\ +1 & +2 & +3 & +4 & +5 & +6 & +7 & +8 \end{array}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۸۳

$$a_{n+1} = \begin{cases} \frac{1}{2} a_n & \text{زوج } n \\ 5a_n + 1 & \text{فرد } n \end{cases}$$

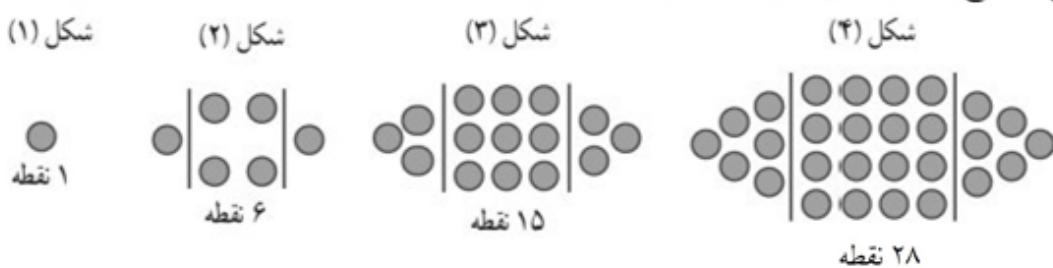
$$\xrightarrow{n=1} a_2 = 5a_1 + 1 = 5(12) + 1 = 60 + 1 = 61$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = \frac{1}{2} a_2 = \frac{1}{2} (61) = 31$$

$$\xrightarrow{n=3} a_4 = 5a_3 + 1 = 5(31) + 1 = 155 + 1 = 156$$

$$\begin{aligned}
 1 & \rightarrow \text{مجموع اعداد سطر ۱م} = 1 = 2^0 \\
 1 \ 1 & \rightarrow \text{مجموع اعداد سطر ۲م} = 1+1=2 = 2^1 \\
 1 \ 2 \ 1 & \rightarrow \text{مجموع اعداد سطر ۳م} = 4 = 2^2 \\
 1 \ 3 \ 3 \ 1 & \rightarrow \text{مجموع اعداد سطر ۴م} = 8 = 2^3 \\
 \Rightarrow 2^{(n-1)} & = \text{مجموع اعداد سطر } n\text{م} \\
 \Rightarrow f(n) & = 2^n = \text{مجموع اعداد سطر } n\text{م}
 \end{aligned}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شکل زیر را در نظر بگیرید.

جمله عمومی این دنباله $a_n = n(2n-1)$ و $a_n = n^2 + (n-1)n$ برابر است با:
 $a_{47} = 47 \times (2 \times 47 - 1) = 18721$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. طبق الگویی که مشاهده می‌شود n م یک مریع است که هر ضلع آن $n+2$ واحد است و در هر شکل یک ردیف به علاوه دو مریع از ردیف بالایی آن رنگ نشده است، پس تعداد مریع‌های رنگ شده در شکل n م برابر است با:

$$\begin{aligned}
 a_n &= (n+2)^2 - (n+2+2) = n^2 + 4n + 4 - n - 4 = n^2 + 3n \\
 \Rightarrow a_{21} - a_{20} &= 21^2 + 3 \times 21 - 20^2 - 3 \times 20 \\
 &= \underbrace{21^2}_{(21-20)(21+20)} - \underbrace{20^2}_{(21-20)(21+20)} + 3(21-20) = 41 + 3 = 44
 \end{aligned}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معادله‌ی خط به صورت $y = -\frac{1}{2}x + 2$ است. پس ضابطه‌ی تابعی دنباله به صورت

$$\begin{cases} a_n = a_{n-1} - \frac{1}{2} \\ a_1 = \frac{3}{2} \end{cases}$$

و رابطه‌ی بازگشته‌ی آن به صورت $a_n = -\frac{1}{2}n + 2$ است.

$$n = 1 \Rightarrow a_1 = -\frac{1}{2}(1) + 2 = -\frac{1}{2} + 2 = \frac{3}{2}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به سه مرحله‌ی اول این الگو می‌توان دریافت که مرحله‌ی اول دارای یک سطح و سه ستون می‌باشد. مرحله‌ی دوم دارای دو سطر و چهار ستون و مرحله‌ی سوم دارای سه سطر و پنج ستون می‌باشد. پس مرحله‌ی n دارای $n+2$ سطر (ستون خواهد بود):

$$a_n = n(n+2) = n^2 + 2n$$

بنابراین تعداد دایره‌ها در مرحله‌ی دهم برابر است با:

$$a_{10} = 10(12) = 120$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$a_n = an + b$$

$$5 \begin{cases} a_5 = 5a + b = 5k \\ a_{15} = 15a + b = -k \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 5a + b = 5k \\ 15a + b = -k \end{cases} \Rightarrow 10a + 6b = 0 \Rightarrow 5a + 3b = 0$$

$$a_{10} = 10a + b = 10$$

$$-3 \times \begin{cases} 10a + b = 10 \\ 5a + 3b = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -30a - 3b = -30 \\ 5a + 3b = 0 \end{cases} \Rightarrow 10a = -30 \Rightarrow a = -3$$

در نتیجه:

$$10(-3) + b = 10 \Rightarrow -30 + b = 10 \Rightarrow b = 40$$

$$-3n + 40 = 4 \Rightarrow -3n = -36 \Rightarrow n = 12$$

بنابراین:

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. نکته: جمله‌ی عمومی یک دنباله‌ی هندسی با جمله‌ی اول a_1 و قدرنسبت q ، عبارت

$$a_n = a_1 q^{n-1}$$

است از:

$$a_n = 3a_{n-1} - a_n \Rightarrow 2a_n = 3a_{n-1} \Rightarrow a_n = \frac{3}{2}a_{n-1}$$

بنابراین $\{a_n\}$ یک دنباله‌ی هندسی با جمله‌ی اول $a_1 = 512$ و قدرنسبت $\frac{3}{2} = q$ است. پس:

$$a_{10} = a_1 q^9 = 512 \left(\frac{3}{2}\right)^9 = 3^9$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۹۱

$$D_{f \pm g} = D_f \cap D_g = \{1, 3, 5\}$$

$$f + g = \{(1, 7), (3, 6), (5, 9)\}$$

$$f - g = \{(1, 3), (3, 2), (5, -3)\}$$

$$R_{\frac{f+g}{f-g}} = \left\{ \frac{7}{3}, \frac{6}{2}, \frac{9}{-3} \right\} = \left\{ \frac{7}{3}, 3, -3 \right\}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۹۲

روش اول:

نمودار رسم شده همان نمودار $|x|$ می‌باشد که ۳ واحد به راست و ۲ واحد به پایین منتقل شده است، پس ضابطه‌ی آن به صورت

$$x - 3 = -2$$

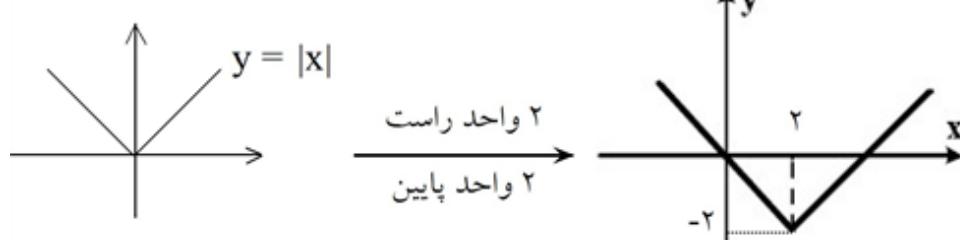
۲ واحد انتقال ۳ واحد انتقال

به پایین به راست

خواهد بود.

روش دوم: نقطه‌ی شکستگی نمودار $(-2, 3)$ است، پس ریشه‌ی عبارت داخل قدرمطلق باید ۳ باشد که تنها در گزینه‌ی (۱) این‌گونه است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۹۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۹۴

دامنه تابع $f \times g$ از اشتراک دامنه تابع‌های f و g به دست می‌آید.

$$\begin{cases} x - 1 \geq 0 \Rightarrow x \geq 1 : D_f \\ x \geq 0 \Rightarrow x \leq 2 : D_g \end{cases} \Rightarrow D_{f \times g} : 1 \leq x \leq 2$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۹۵

$$a + 1 = -2 \Rightarrow a = -3$$

$$a - 1 = -4 \Rightarrow 4b + 1 = -4 \Rightarrow b = -\frac{5}{4}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. چون هر دو طرف نقطه $1 = X$ نمودار خطی است پس مقدار a برابر صفر است و چون

تابع است پس در نقطه $1 = X$ مقدار تابع در دو ضابطه باید برابر باشد در نتیجه:

$$b + 4 = 3 \Rightarrow b = -1$$

$$a + b = -1$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اعضای دامنه را در ضابطه‌ی تابع قرار می‌دهیم تا اعضای برد تابع به دست آیند:

$$x = -\frac{1}{\sqrt{3}} \Rightarrow f\left(-\frac{1}{\sqrt{3}}\right) = \frac{1}{\left(\frac{-1}{\sqrt{3}}\right)^2} = \frac{1}{\frac{1}{3}} = 3$$

$$x = \frac{1}{\sqrt{2}} \Rightarrow f\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right) = \frac{1}{\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^2} = \frac{1}{\frac{1}{2}} = 2$$

$$x = -1 \Rightarrow f(-1) = \frac{1}{(-1)^2} = \frac{1}{1} = 1$$

$$\text{مجموع اعضای برد تابع} \Rightarrow \{3, 2, 1\} = 3 + 2 + 1 = 6$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. چون f تابع است، نباید هیچ دو زوج مرتب متمایز با مؤلفه‌های اول برابر داشته باشد پس اگر در دو زوج مرتب مؤلفه‌های اول برابر است، مؤلفه‌های دوم هم باید برابر باشند.

$$(2, a+1), (2, -b) \in f \Rightarrow a+1 = -b^2 \quad \text{از طرفی } 2 \text{ و } -3 = \sqrt{9} = 3 \text{ است، پس داریم:}$$

$$(-1, -3), (-1, b) \in f \Rightarrow -3 = b \Rightarrow b = -3$$

$$a+1 = -b^2 \xrightarrow{b = -3} a+1 = -(-3)^2 \Rightarrow a+1 = -9 \Rightarrow a = -9 - 1 \Rightarrow a = -10$$

$$a - b = -10 - (-3) = -10 + 3 = -7$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$\text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

$$|x| \geq 0 \xrightarrow{+1} |x| + 1 \geq 1 \Rightarrow \text{sign}(|x| + 1) = 1$$

$$x^2 \geq 0 \xrightarrow{x(-1)} x^2 \leq 0 \xrightarrow{-\sqrt{v}} -x^2 - v \leq -v \Rightarrow \text{sign}(-x^2 - v) = -1$$

$$7\text{sign}(|x| + 1) + 5\text{sign}(-x^2 - v) = 7(1) + 5(-1) = -2$$

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. می‌دانیم:

$$2n < \sqrt{4n^2 + 3n + 1} < 2n + 1 \quad (2n)^2 < 4n^2 + 3n + 1 < (2n + 1)^2 \quad \text{پس } 2n \text{ می‌باشد.}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. همهی گزینه‌ها می‌توانند راه حلی برای افزایش سطح رفاه اجتماعی در جامعه باشند، به جز گزینه‌ی (۲). در واقع برای کاهش فقر و افزایش رفاه اجتماعی هر چه خط فقر پایین‌تر باشد، یعنی درآمدهای پایین نیز قادر به تأمین حداقل معیشت برای خانوارها می‌باشند، پس افزایش خط فقر و سطح حداقل درآمد معیشتی فقط بیانگر کاهش رفاه اجتماعی در جامعه می‌باشد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزاره‌های ذکر شده در صورت سؤال به ترتیب در مورد بیکاری دوره‌ای - فصلی - ساختاری - دوره‌ای - اصطکاکی هستند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هر قدر مقدار تولید کالا و خدمات در جامعه بیش‌تر باشد موفقیت دولت در عرصه‌ی اقتصاد آن جامعه بیش‌تر است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. الف) رفاه اجتماعی اصطلاحی است که در پی تأمین حداقل رفاه اجتماعی برای عموم مردم تحقق می‌یابد.

ب) افرادی که در زمانی یا کشوری، فقیر به شمار نمی‌روند، چه بسا در زمانی دیگر و یا در کشوری دیگر فقیر باشند این مفهوم فقیر نسبی نامیده می‌شود.

ج) معمولاً با در نظر گرفتن درآمد سرانه و میزان نابرابری در توزیع درآمد می‌توان تصویری از وسعت و اندازه‌ی فقر در هر کشور به دست آورد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. یکی از اهداف اصلی برنامه‌ریزی‌های اقتصادی در هر کشوری، تأمین حداقل رفاه اجتماعی برای عموم مردم است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از زمان شکل‌گیری نخستین تمدن‌های بشری، نیاز به نهادی که اداره‌ی امور این جوامع را بر عهده بگیرد، احساس می‌شد. بنابراین نخستین دولت‌ها به وجود آمدند. با شکل‌گیری «امپراطوری‌های بزرگ» و گسترش حوزه‌ی اقتدار دولت‌ها، تشکیلات دولتی پیچیده‌تر شد و این نهاد در جوامع بشری نقش مهم و جدی‌تری را بر عهده گرفت.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. همهی گزینه‌ها از اهداف اقتصادی دولت هستند ولی این مطلب در راستای گزینه‌ی یک است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

بیت آ: «بی‌لب» رازها را گفتند، متناقض‌نما (پارادوکس) است. // «تو - کهنه» تضاد دارند.

بیت ب: هنر - آهو (عیب): تضاد دارند. // «آتش شادی» اضافه‌ی تشییه‌ی است.

بیت پ: به داستان زندگی حضرت سلیمان اشاره دارد.

بیت ج: «شکر خواب» و «خواب غفلت» تشییه دارند. // به داستان زندگی حضرت یوسف اشاره دارد.

بیت د: تاب (تب و تاب، رنج) و تاب (بیچ و تاب، جعد و شکن) جناس همسان دارند. // زلف یار در خوشبویی به مشک - و از آن هم خوشبوتر - مانند شده است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ایهام تناسب: «بازنمایی» معنای اصلی: نشان بدھی، معنای دیگر هم «باز کنی» است که با لغت «در» در مصراج اوّل رابطه دارد (باز کردن در). [در واژه‌ی «رقیب» آرایه‌ی «ایهام» وجود دارد: ۱- رقیب و حریفِ عشقی ۲- مراقب، نگهبان (نگهبان خانه‌ی معشوق)] / حسن تعلیل: - بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: ایهام: نگران: ۱- نگرنده، مشاهده‌کننده و بیننده ۲- مضطرب و پریشان / کنایه: «انگشت‌نما بودن» کنایه از مشهور و معروف بودن (= تابلو بودن)

گزینه ۳: اغراق: اغراق در شیرینی دهان و لب معشوق؛ به گونه‌ای که حتی اگر سخن تلخ و گزنده بر لبانش جاری شود، به واسطه‌ی لب‌های شیرینش، شیرین می‌گردد. / حس‌آمیزی: سخن تلخ (سخن: حس شناوی / تلخ: حس چشایی)

گزینه ۴: لف و نشر مرثی: در اندیشه [را] بستم؛ که (: زیرا که) تو زیباتر از آنی که وصفت کنم؛ و قلم وهم را شکستم؛ که (: زیرا که) تو زیباتر از آنی که بیانت کنم.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ب: بحر آتش

پ: با غم شاد بودن

ث: شرم سرافرازی - معراج ز پا افتادن

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «الف»: تضاد: نفرین و دعا - تلخ و شکر

گزینه‌ی «ات»: ترش و شیرین - بد و نیک

گزینه‌ی «ج»: تضاد: هستم و نیستم - می‌روم و نروم

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. الف: فرزند: لف ۱ / زن: لف ۲

خون: نشر ۱ / مغز: نشر ۲

پ: لب ضحاک: لف ۱ / چشم فتان: لف ۲

کید: نشر ۱ / سحر: نشر ۲

ث: مصراج اول: عفو: لف ۱ / خشم: لف ۲

روز: نشر ۱ / شب: نشر ۲

مصراج دوم: مهر: لف ۱ / کین: لف ۲

شهد: نشر ۱ / سم: نشر ۲

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «ب»:

زلف: لف ۱ / بناگوش: لف ۲

صبح: نشر ۲ / شام: نشر ۱

گزینه‌ی «ات»:

آب زندگی: لف ۱ / روشه ارم: لف ۲

طرف جویبار: نشر ۲ / می خوشگوار: نشر ۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. لب‌های شیرین: لف ۱ / تلخ پاسخ: لف ۲

درد: نشر ۲ / درمان: نشر ۱

تضاد: تلخ و شیرین - درد و درمان

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»:

تضاد: پختگان و خام

گزینه‌ی «۳»:

تضاد: شادی و غم

گزینه‌ی «۴»:

سنگ: لف ۱ / دربان: لف ۲

گریبان: نشر ۲ / دامن: نشر ۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این بیت دارای تضاد معنوی است. در نظر دارم که وقتی بیایی غم‌هایم را با تو بگویم ولی

وقتی می‌آیی همه غم‌ها از بین می‌روند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: دلارامی که آرام را برد است.

گزینه‌ی «۲»: طهارت با می که عین نجاست است.

گزینه‌ی «۴»: نی هم زهر و هم پاذهر است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی ۱: مرتب ← صلح و جنگ و رضا و خشم ← شادی و اندوه و ثواب و عقاب

گزینه‌ی ۲: مشوش ← رخ و زلف ← شام و سحر

گزینه‌ی ۳: مرتب ← عفو و خشم ← روز و شب / مهر و کین ← شهد و سم

گزینه‌ی ۴: مرتب ← زلف و رخ ← شام و صبح

گزینه ۳ پاسخ صحیح است (شب و روز: تضاد) (من و تن: جناس) (شمع: استعاره از یار و معشوق)

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. الف) از غمزه بابل گشت و از خال هندستان: لف و نشر مرتب

(ب) موافنه

گل چو سمن غالیه بر گوش داشت
مه چو فلک غالیه بر دوش داشت

ج) صامت «س» چندین بار تکرار شده است: واج‌آرایی. د) غزالان ← استعاره مصرحه

ه) گزینه: مجاز از ابزار گز کردن (آلیه)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی «۲» لب با شکر همراه می‌شود و پاسخ با تلخی: لف و نشر نامرتب یا

مشوش، در سایر گزینه‌ها لف و نشر مرتب است.

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی ۴، آرایه‌ی لفّ و نشر به کار نرفته است. گزینه ۱ بنا‌گوش و زلف: (لفّ ۱ و ۲)، پرده‌ی شب و روی سحر (نشر ۱ و ۲) / گزینه ۲ سودای نیاز و ناز (لفّ ۱ و ۲) پیدا و پنهان (نشر ۱ و ۲) / گزینه ۳ دیر و حرم (لفّ ۱ و ۲) کفر و دین (نشر ۱ و ۲)

۱۲۲

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی ۴، تناقض وجود دارد.

بیت ۵ ۴: میان جمع بنگر آن سر زلف پریشان را / اگر خواهی بدانی صورت حال پریشانم پریشانی (زلف و حال) میان جمع بودن، تناقض دارد. در سایر ایات تضاد است اما تناقض موجود نیست. در گ ۱ (روز - شب)، در گ ۲ (آشکار - پنهان)، در گ ۳ (سست - سخت)

۱۲۳

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. تشییه: دست خود را همچو سرو در بغل داشتن (۱ تشییه) بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) تیغ زبان / همچو سرو (۲ تشییه)
- (۲) گوش من چون شاخ گل / همچو سرو (۲ تشییه)
- (۳) بزم وجود / همچو سرو (۲ تشییه)

۱۲۴

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

حافظ شیرازی ملقب به لسان‌الغیب در رثای فرزندش، غزل‌های نغز و پرمغزی پدید آورد و درد فقدان فرزند برای حافظ هم مثل فردوسی و خاقانی دلشکن بود و ایاتی را که در متن سوال آمده است در همین زمینه سروده است.

۱۲۵

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. تشییه بلیغ: نقد جان (اضافه‌ی تشییه‌ی)

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. تشییه‌های اسنادی: تو (به‌مانند) بهار هستی - تو (مانند) آتش جان هستی (که جان را می‌سوزانی) - تو (مانند) سرو هستی - من (مانند) خاک ره هستم - آتش عشق تو (مانند) کفن من است.

۱۲۶

تشییه اضافی: آتش عشق (عشق مانند آتش است در سوزاندن)؛ به این نوع تشییه، «اضافه‌ی تشییه‌ی» نیز می‌گویند.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در بیت اول با دو تشییه رویه‌رو هستیم:

- ۱ - دل به آینه مانند شده است.
- ۲ - دل به شانه تشییه گردیده است.

۱۲۷

در بیت دوم یک تشییه به چشم می‌خورد که «تشییه مرگب» است.

در بیت سوم شاعر خود را به خورشید مانند کرده است.

در بیت چهارم سه تشییه به چشم می‌خورد:

- ۱ - شاعر یار را به گل مانند کرده است.
- ۲ - شاعر خود را به بلبل تشییه کرده است.
- ۳ - شاعر خود را به بوتیمار تشییه کرده است.

۱۲۸

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۱: تشییه دهر به مرکب / گزینه‌ی ۲: تشییه دشت و راغ به دریای خون و تشییه جهان به شب و تیغ‌ها به چراغ / گزینه‌ی ۴: تشییه سخن به جان که تشییه بلیغ اسنادی است.

نکته: وجود کلماتی مثل «چون» در یک بیت، لزوماً نشانه‌ی وجود آرایه‌ی تشییه نیست زیرا گاهی این کلمات به معناهای دیگری به کار می‌روند.

۱۲۹

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در جامعه‌شناسی تفہمی - تفسیری این گونه فرض می‌شود که جهان‌های اجتماعی مختلف، معانی ذهنی و فرهنگی متفاوتی پدید می‌آورند، بنابراین برای فهم کنش انسان باید به سراغ روش‌هایی رفت که این تنوع‌ها و تفاوت‌ها را درنظر می‌گیرد. همچنین در این رویکرد، ملاک و معیاری برای ارزیابی (داوری) علمی وجود ندارد. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در رویکرد تفہمی امکان داوری ارزشی و هنجاری وجود ندارد.

گزینه ۳: ویژگی جامعه‌شناسی انتقادی است.

گزینه ۴: ویژگی جامعه‌شناسی پوزیتیویستی است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۳۲

تأکید افراطی بر نظم اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند، به علاوه، این تأکید موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مطالعه‌ی موردی (ص ۵۰) ۱۳۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ارادی - هدف‌دار - آگاهانه ۱۳۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کنش‌های اجتماعی ۱۳۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۳۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۳۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۳۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۳۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۴۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۴۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۴۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۴۳

برخی قیدومند‌ها مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند و زمینه‌ی ظلم بر او را فراهم می‌کنند. فرهنگ جهانی باید آزادی انسان از این قیدومند‌ها را تأمین کند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عبارت سوال، اشاره به این دارد که جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود نیست، بلکه ۱۴۴

جهن طبیعت بخشی از جهان تکوینی است که جهان تکوینی به دو بخش طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌شود. ←
دیدگاه متغیران مسلمان

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در رابطه با دیدگاه اول است.

گزینه‌های ۲ و ۴: در رابطه با دیدگاه دوم هستند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها ناظر به قوم و منطقه خاصی است و از محدوده قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند. ۱۴۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در قرن نوزدهم، تصرفات اروپاییان از ۳۵ درصد کره زمین به ۶۷ درصد رسیده بود. ۱۴۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اشاره به استعمار نو دارد.

(۲) چون اشاره به هویت جامعه یا فرهنگی می‌کند مربوط به استعمار فرانو می‌شود.

(۳) چون اشاره به هویت جامعه دارد مربوط به استعمار فرانو می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در استعمار قدیم، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند. در استعمار نو، استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند. در استعمار فرانو، استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عدم توانمندی در دفاع از ارزش‌های خود ← حقیقت

گرفتاری به بحران‌های روحی و روانی ← معنویت

گرفتن قدرت مقاومت از انسان‌ها ← تعهد و مسئولیت

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هرگاه افراد و فرهنگ جامعه، هویتی مشرکانه داشته باشند، زمین و آسمان از تعامل سازنده با آن‌ها باز می‌مانند و ظرفیت‌های الهی و آسمانی خود را از آنها پنهان می‌کنند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. علاوه بر منابع مکتوب، تمامی آثار باستانی و تاریخی شامل بناها، ابزارها، اشیا، سنگ‌نگاره‌ها و سنگ‌نوشته‌ها، سکه‌ها و هر وسیله‌ای که از گذشته به جای مانده است، منبع دست اول محسوب می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پژوهش در تاریخ دارای مراحلی است که عبارت‌اند از:

- ۱- انتخاب موضوع
- ۲- تدوین پرسش‌های تحقیق
- ۳- شناسایی منابع
- ۴- گردآوری و تنظیم اطلاعات
- ۵- تحلیل و تفسیر
- ۶- گزارش یافته‌های پژوهش

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دولت - شهر آتن به رهبری پریکلس سیاستمدار آزادی‌خواه، به سرعت در مسیر پیشرفت و توسعه‌طلبی سیاسی و نظامی گام برداشت. اسپارت، جامعه‌ای نظامی‌گرا و جنگاور بود که به امور فرهنگی و هنری چندان علاقه‌ای نداشت.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به تدریج تا اواخر دوره‌ی گردآوری خوراک، توانایی بشر در سخن گفتن و اندیشیدن تکامل یافت و به حدی رسید که هنر نقاشی را برای نشان دادن احساس و اندیشه‌ی خود به کار گرفت.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تاریخ از جمله علومی است که پیشینه‌ی بسیار کهنی دارد، پس از اختراع خط در حدود ۵ هزار سال پیش به تدریج توجه انسان به ثبت و نگارش رویدادهای عصر خویش جلب شد. قدیمی‌ترین متن تاریخی که تا کنون کشف شده، تکه‌ای از سنگ‌نوشته به خط کهن مصری است که پیش از چهار هزار سال قدمت دارد. در این سنگ‌نوشته نام تعدادی از فراعنه و برخی حوادث دوران آن ذکر شده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از ویژگی‌های مرحله‌ی «شناسایی منابع» است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الف) میرزا جهانگیر خان صوراًسراfil از مشروطه‌خواهانی بود که در ماجراهی به توب بستن مجلس، به فرمان محمدعلی شاه کشته شد.

ب) محمد غفاری معروف به کمال‌الملک، از نقاشان بزرگ دوره‌ی قاجار بود.

ج) یکی از منادیان بیداری و وحدت اسلامی و مبارزه با استبداد داخلی و استعمار خارجی، سید جمال‌الدین اسدآبادی بود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هواداران مشروطه آثار متعددی در تأیید وجوب مشروطه و رد دیدگاه مخالفان نوشتند که یکی از شاخص‌ترین آن‌ها نوشته آیت‌الله میرزای نائینی است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۵۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۶۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پس از کودتای محمدعلی شاه علیه مجلس، شهر تبریز با هدایت انجمن ایالتی، پایگاه آزادی خواهی و مقاومت در برابر استبداد شد. ۱۶۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شهادت شیخ فضل الله نوری به دست مشروطه‌خواهان تأثیرات زیان‌باری بر جامعه و فضای سیاسی ایران گذاشت و موجب گسترش اختلافات داخلی و یاس و سرخوردگی روحانیان موافق مشروطه شد. ۳ گزینه‌ی دیگر هر چند از اقدامات مشروطه‌خواهان بود ولی به اندازه‌ی شهادت شیخ فضل الله نتوانست باعث ایجاد اختلاف شود. ۱۶۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. یکی از دستاوردهای انقلاب مشروطه که خیلی زود به بار نشست، گسترش سریع نشریات و توسعه فعالیت‌های روزنامه‌نگاری بود. ۱۶۳

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. طیف گسترهای از گروه‌ها و قشراهای اجتماعی عمده‌ای شهری مانند روحانیان، بازرنگانان، روشنفکران، اصناف و پیشه‌وران، زنان و کارگران در انقلاب مشروطه مشارکت داشتند و رهبری انقلاب بیشتر در اختیار سه گروه نخست بود. ۱۶۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. انگلیسی‌ها طی سال‌هایی که برای ایرانیان بسیار سرنوشت‌ساز بود، همچون دوران جنگ‌های ایران و روس، سیاست‌های مزدورانه‌ای در پیش گرفتند. آنان علاوه بر مماثلات با روسیه و نادیده گرفتن دخالت‌ها و جنایات روس‌ها، اقدام به تحکیم نفوذ خود در مناطق مرکزی و جنوبی ایران کردند؛ از جمله، دولت انگلستان با دور زدن دولت مرکزی، با خان‌ها و سران ایالت ارتباط برقرار نمود و معاهده‌هایی امضا کرد. ۱۶۵

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشکیل هیئت وزیران به ریاست رئیس‌الوزرا (نخست‌وزیر) یکی دیگر از نتایج مهم انقلاب مشروطه به شمار می‌رود. اعضای این هیئت که توسط شاه منصوب می‌شدند، با تأیید مجلس شورای ملی شروع به کار می‌کردند و در صورت عدم رضایت مجلس، از کار برکنار می‌شدند. ۱۶۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. محمدعلی شاه، سوءقصد نافرجام به جان خود را بهانه قرار داد و با برقراری حکومت نظامی، توقیف روزنامه‌ها و منع تجمع‌ها، فرمان حمله به مجلس را صادر کرد. ۱۶۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. انقلاب مشروطه، جنبش سیاسی و اجتماعی گستردۀ قدرتمندی بود که در زمان مظفر الدین شاه به وقوع پیوست. ۱۶۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بلاfacile پس از صدور فرمان مشروطه، هیئتی شامل نمایندگان بازرنگان، اصناف، روحانیان و روشنفکران تشکیل شد و اقدام به تدوین نظامنامه‌ی انتخابات مجلس شورای ملی کرد. ۱۶۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۷۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بر اساس مطالعه سابقه و پیشینه مسئله و موضوع مورد تحقیق و بررسی نتایج به دست آمده از پژوهش دیگران، پژوهشگر مطلع می‌شود که آیا در گذشته روی موضوع مورد نظر پژوهشی صورت گرفته است یا خیر. ۱۷۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دریاچه ارومیه دارای آب بسیار شوری است به حدی که هیچ موجود زنده‌ای نمی‌تواند در آب‌های آن زندگی کند. تنها آرتمیا زمانی که آب دریاچه هنوز فروکش نکرده بود در آن زندگی می‌کرد. ۱۷۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری پدیده‌ها به صورت جریانی پیوسته در مکان ادامه دارد و سبب تغییر شکل مکان می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. به محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی، موقعیت ریاضی یا مطلق آن مکان می‌گویند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی به دوگونه است: درک توانها و استفاده از منابع برای رفع نیازها - نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواستها.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. منطقه‌ی ساحلی مکران دارای ویژگی‌های خاصی مانند جنس سنگی ساحل، عمق مناسب دریا و عدم نیاز به استفاده از آبراه و کانال‌های دریانوردی است، این امکانات سبب شده که محیط مناسبی برای ساخت و توسعه بنادر بزرگ باشد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ایالات متحده‌ی آمریکا دارای گستره‌ترین و طولانی‌ترین شبکه‌ی ریلی در جهان است که درصد آن به حمل بار اختصاص دارد.

بیش‌ترین میزان خطوط سریع‌السیر و طولانی‌ترین خط قطار تندروی جهان متعلق به کشور چین است. طول خطوط ریلی در ایران ۱۳۴۳۷ کیلومتر تقریباً معادل با ۱۳۵۰۰ کیلومتر است. خط لوله‌ی نفت ایران بیش از ۱۴۰۰۰ کیلومتر است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در دهه‌ی اخیر در کشور ایران به ترتیب تعداد و مسافت آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها دو و سه برابر شده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. امروزه هیچ ناحیه‌ای خود بسته نیست و همه نواحی، چه در داخل کشورها و چه در سطح بین‌المللی، برای رفع نیازهای اقتصادی‌شان به یکدیگر وابسته‌اند. صاحب نظران حمل و نقل را کلید توسعه اقتصادی و رکن زیربنایی اقتصادی کشورها می‌دانند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اهمیت زیست‌محیطی حمل و نقل: حمل و نقل بر زمین و آب و هوای تأثیر می‌گذارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سوال چه‌چیز، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد؛ مثال: چه اتفاقی رخ داده است؟ (کاهش آب دریاچه). سوال چطور، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد. زمینه‌های به وجود آورنده‌ی این پدیده چیست؟ (حفر بی‌رویه چاهها، گرم شدن عمومی هوا و ...)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. انسان در طول تاریخ تلاش کرده است که ناشناخته‌های جهان هستی را معلوم و با استفاده از علوم مختلف وضع زندگی خود را بهبود بخشد. یکی از علومی که به جرأت می‌توان گفت از قدیمی‌ترین دانش‌های بشری به شمار می‌رود جغرافیاست و ازهای جغرافیا که برای اولین بار توسط اراتوستن دانشمند یونانی ارائه شد شامل کلمات GEO (زمین) و GRAPHY (ترسیم) است بنابراین اراتوستن جغرافیا را این گونه تعریف می‌کند:

«مطالعه‌ی زمین به عنوان جایگاه انسان»

۱۸۸

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. علم جغرافیا شامل انسان و محیط است.

۱۸۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سد گتوند در استان خوزستان در محل گنبدهای نمکی ساخته شده است.

۱۹۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گام اول پژوهش‌های جغرافیایی، پژوهش‌گر سابقه‌ی مسئله و نتایج پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار می‌دهد.

۱۹۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مداخل قضیه‌ی «هر کنکوری دانش‌آموز است» قضیه‌ی «بعضی کنکوری‌ها دانش‌آموز هستند» می‌شود؛ زیرا در تداخل فقط سور تغییر می‌کند، نه نسبت.

۱۹۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ابتدا قضایا را با معانی مشترک و سور بازنویسی می‌کنیم. «هر غیرفلزی غیررسانا (عایق) است» و «هر عایق (غیررسانایی) غیرفلز است». در اینجا عکس مستوی موجبه‌ی کلیه، موجبه‌ی کلیه آورده شده است و به دلیل رعایت نشدن شرایط عکس مستوی مغالطه‌ی ایهام انعکاس وجود دارد.

۱۹۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عبارت صورت سوال نشان‌دهنده‌ی دو قضیه‌ی متضاد است که جمع این دو قضیه محل اما رفع آن دو ممکن است. در رابطه‌ی تضاد اگر قضیه‌ی کلی کاذب باشد، نمی‌توانیم به صورت قطعی بگوییم که قضیه‌ی متضاد آن صادق است یا کاذب.

نکته: رابطه‌ی تضاد تنها میان قضیه‌های موجبه‌ی کلیه و سالبه‌ی کلیه برقرار است.

۱۹۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۱- ضرب ۲ شکل اول

۲- ضرب ۲ شکل دوم

۳- ضرب ۵ شکل دوم

(هیچ الف ب نیت) نتیجه‌ی سه ضرب متعج است:

در ۱ و ۲ صغراًی آن موجبه است.

۳ را نمی‌توان به روش عکس مستوی کبرا اثبات کرد و ۱ نیازی به اثبات ندارد.

صغراً در ۱، ۲ و ۳ همه کلی است.

۱۹۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فقط از متناقض یک قضیه کاذب می‌توان یک قضیه صادق به دست آورد. برای نقيض یک قضیه هم باید کمیت و کیفیت آن را تغییر دهیم.

۱۹۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. نقيض یا متناقض قضیه موجبه جزئی، قضیه سالبه کلی خواهد بود (درستی گزینه‌های ۲ و ۴).

در ضمن، فقط قضایای کلی‌اند که متضاد دارند (درستی گزینه ۳).

عکس قضیه موجبه جزئی نیز یک قضیه موجبه جزئی خواهد بود. (نادرستی گزینه ۱)

۱۹۷

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در احکام قضایای حملی، تقابل بیش از همه مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۱۹۸

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قضیه کلی تداخل تحت تضاد ندارد و اگر صادق باشد، جزئی آن هم حتماً صادق است و متضاد آن حتماً نادرست است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آنچه که در ساختن عکس قضیه شرط لازم است و باید رعایت شود، تغییر جای موضوع و محمول با بقای صدق است. عکس دو شکل دارد: عکس مستوی و عکس نقیض و در عکس نقیض کیف قضیه تغییر می‌کند. پس گزینه‌ی ۴ نادرست است. گزینه‌ی ۲ نیز نادرست است، زیرا عکس در کذب تابع اصل نیست. گزینه‌ی ۱ نیز نادرست است، زیرا چنان که ذکر شد کمیت و کیفیت در عکس ضرورتاً ثابت نمی‌ماند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معلوم است که قضیه‌ی «این کتاب بهترین رمان سال است»، قضیه‌ای شخصی است. در قضیه‌ی شخصی سور وجود ندارد و هرگاه کیفیت یک قضیه‌ی شخصی را تغییر دهیم، قضیه‌ی به دست آمده نقیض قضیه‌ی قبل محسوب می‌گردد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معنا و مفهوم معرفت و شناخت روشن است و نیازی به تعریف ندارد. اگر ابهامی از جهت لغت و کلمه باشد، حداکثر با بیان معادلی ابهام، رفع می‌شود، وقتی کسی می‌گوید «توب آن جاست» بدین معناست که او به وجود توب در آنجا آگاه و عالم است و مابهاذای آگاهی او، یک توب است که در آن جاست.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «عبارت هیچ چیز را نمی‌توان شناخت»، توسط گرگیاس مطرح شده بود که وجود حقیقت و شناخت را انکار می‌کند؛ اما عبارت «شناخت هر کس برای خود او حقیقت است نه دیگری» دیدگاه پروتاگوراس است که حقیقت را امری نسبی می‌دانست.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وقتی کسی می‌گوید خدا را نمی‌توان شناخت، در واقع شناخت یک امر نامحسوس را انکار کرده نه اصل شناخت را؛ پس او شکاک مطلق نیست. در ضمن، این‌که بگوییم یک موجود را نمی‌توانیم بشناسیم، با این‌که بگوییم آن موجود وجود ندارد، متفاوت است؛ پس کسی که توانایی شناخت خدا را انکار کرده، لزوماً وجود عالم ماوراءالطبیعه را منکر نشده است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معنا و مفهوم شناخت و معرفت و امکان شناخت و معرفت دو امر بدبیهی است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. این که چه فیلسوفانی به مسأله شناخت پرداخته‌اند جزء دغدغه‌های اصلی این شاخه از فلسفه نیست. درس ۶ صفحه ۴۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از نظر فیلسوفان مسلمان باید ابتدا وجود خدا را از طریق عقل، تفکر و اندیشه پذیرفت سپس با وی ارتباط معنوی برقرار کرد و یک زندگی معنادار و متعالی را سامان داد. وقتی اعتماد به خدا می‌تواند به زندگی معنا دهد و انسان را وارد مرتبه‌ای برتر از زندگی کند که انسان واقعاً او را از یک راه معقول و درست پذیرفته باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از نظر ابن‌سینا، طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که رو به مقصدی خاص دارد و این مقصد در ذات عالم طبیعت است. توجه داشته باشیم که طبیعت، در معنای دقیق آنکه از کلمه‌ی «طبع» گرفته شده، عبارت از ویژگی‌های ذاتی و خصوصیات ویژه و ساختار وجودی هر نوع از موجودات است که سبب می‌شود هر نوعی از انواع این عالم یک هدف و غایت معین داشته باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۲) به نظر ابن‌سینا، عالم طبیعت به عنوان یک «کل» طبع و ذاتی دارد که منشاً و مبدأ حرکات و تحولات آن است. همچنین با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت نمی‌توان درباره‌ی آن داوری کلی کرد.

۳) طبیعت هر شیء، آنرا به سوی خیر و کمال مطلوبش سوق می‌دهد؛ به شرط اینکه مانعی در راه طبیعت قرار نگیرد، نه ضرورتاً.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بیان ابن‌سینا نشان می‌دهد که عشق و محبت به خیر و زیبایی اختصاص به انسان ندارد و هر موجودی در این جهان بهره‌مند از جاذبه‌ی عشق الهی است و اوست که چنین عشقی را در کنه و ذات جهان هستی به ودیعت نهاده است.

در گزینه‌ی ۳ هم جهان هستی وابسته و قائم به عشق دانسته شده است و در میان چهار گزینه بیشترین نزدیکی و قرابت معنایی را با نظر ابن‌سینا دارد. در سایر گزینه‌ها به مطالب دیگری درباره‌ی عشق اشاره شده است که در بیان اندیشه‌ی ابن‌سینا پیرامون عشق نیامده است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اگر بپذیریم که یک واجب‌الوجود بالذاتی وجود دارد که خودش برای موجود بودن، به علتی دیگر نیاز ندارد، سلسله‌ی علل به همین واجب‌الوجود ختم می‌شود و دیگر نامتناهی نخواهد بود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. طبق نظر ملاصدرا که امکان فقری یا فقر وجودی نام دارد، جهان هستی یکپارچه نیازمند و تعلق به ذات الهی است و از خود هیچ استقلالی ندارد.

گزینه ۹ پاسخ صحیح است. کسی که به بعد غیرمادی انسان معتقد هست حتماً قبل از بعد مادی انسان قائل بوده البته عکس این مطلب صادق نیست.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معنا و مفهوم معرفت روشن است و نیازی به تعریف ندارد. اگر هم ابهامی از جهت کلمه و لغت باشد، حداکثر با بیان معادلی ابهام برطرف می‌شود و این دقیقاً همان تعریف لغوی است. نکته: تعریف تحلیلی نام دیگر تعریف مفهومی است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گرگیاس از شخصی بودن حقیقت و نسبی بودن آن صحبت نمی‌کند؛ بلکه می‌گوید اصلاً امکان معرفت وجود ندارد و اگر هم، چنین امکانی وجود داشته باشد، امکان انتقال معرفت به دیگری وجود نخواهد داشت.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌های ۱، ۳ و ۴، همگی اموری غیرارادی در بدن انسان را نشان می‌دهند، اما اینکه از نمره‌ی یک امتحان ناراحت شویم، نشان از دانستنی‌های زیاد ما درباره‌ی امتحان، تأثیر نمره‌ی آن، نمره‌های امتحان و ... می‌دهد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. می‌دانیم که حقایق بسیاری هست که ما نمی‌شناسیم. همچنین ممکن است در توانایی خود برای شناخت برخی امور شک کنیم. اما این شک، غیر از شک در اصل امکان شناخت است. درس ۶ صفحه ۴۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بیان فارابی برای اثبات وجود خدا چنین است:
 الف) در جهان پیرامون ما اشیایی هستند (وجود واقعیات مستقل از ذهن) که وجودشان از خودشان نیست و معلوم چیزهای دیگرند (معلوم بودن اشیای جهان).

ب) هر چیزی که وجودش از خودش نباشد، علتی مقدم بر خود دارد که به او وجود می‌دهد (تقدم وجود علت بر معلوم).

ج) اگر معلولی که اکنون موجود است علتی داشته باشد که آن علت هم خودش معلول باشد، به ناچار، این معلول هم علت دیگری دارد. حال اگر این علت دوم هم معلول باشد، برای موجود شدن به علت سومی نیازمند است. اکنون اگر سلسله‌ی علت‌ها بخواهد تا بی‌نهایت پیش برود، یعنی متنه‌ی به علتی نشود که معلول دیگری نباشد، «سلسل علل نامتناهی» پیش می‌آید.

د) تسلسل علل نامتناهی محال است (نقی تسلسل)؛ زیرا اگر سلسله‌ی علت‌ها بخواهد تا بی‌نهایت به عقب برگردد بدین معناست که آغاز و ابتدایی در کار نیست؛ یعنی اصلاً چیزی پدید نمی‌آید تا نوبت به معلولی برسد که اکنون پیش روی ماست.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ملاصدرا ملاک نیازمندی را در واقعیت موجودات یعنی وجود آن‌ها جست‌وجو می‌کند و این گونه، نظریه‌ی او با نظریه‌ی ابن‌سینا تمایز پیدا می‌کند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. این جمله راسل است. او گمان می‌کرد قاعده علیت این است که «هر موجودی نیاز به علت دارد» و لذا وجود خدا را نقض قانون علیت می‌دانست. بنابراین می‌گفت: «اگر چیزی بدون علت می‌تواند وجود داشته باشد، تفاوتی نمی‌کند که آن چیز، خدا باشد یا جهان». اما از نظر فارابی و ابن‌سینا فقط موجودات پیرامون ما که ممکن‌الوجود هستند نیازمند علت‌اند و هر چه موجود است، نیاز به علت ندارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. طبق نظریه‌ی امکان فقری ملاصدرا، جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و از خود هیچ استدلالی ندارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. یک مطلب زمانی فلسفی است که از روش عقلانی و استدلالی که روش فلسفه محسوب می‌شود، استفاده کند؛ و گرنه از راه موضوع نمی‌توان فلسفی بودن یک مطلب را تشخیص داد؛ زیرا فلسفه درباره‌ی هر موضوعی صحبت می‌کند. (رد گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴) علاوه بر این، اصطلاحات فلسفی نیز ملاک مناسبی نیست؛ مثلاً ممکن است در یک مطلب طنز نیز از اصطلاحات فلسفی استفاده شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشخیص مسئله با احساس مبهم از یک مسئله متفاوت است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
روش شروع از آخر: این روش، بیشتر، در حل مسائل ریاضی کاربرد دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در مسئله‌ی مورد سوم ابهامات زیادی وجود دارد. نمی‌دانیم راننده کیست و چه زمانی می‌آید؟ چه مقدار معطل می‌شویم؟ چگونه می‌توانیم راننده را پیدا کنیم؟ و ...
 بنابراین یک مسئله‌ی بد تعریف شده است. در حالی که در موارد دیگر هدف مشخص است و اقدامات و راهبردهای در دسترسی وجود دارند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اصولاً زمانی با مسئله مواجه می‌شویم که امکانات ما محدود باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بنابراین، زمانی ایجاد می‌شود که حل کننده‌ی مسئله با نگاه فعلی قادر به حل آن مسئله نباشد. وقتی سماجت بر حل مسئله برای مدت زمانی نادیده گرفته می‌شود، عواملی که مانع حل آن مسئله هستند فراموش می‌شوند؛ در نتیجه هنگام مراجعه مجدد و یا نبود عواملی که مانع حل مسئله می‌شدند، حل مسئله محقق می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) اثر تجربه‌ی گذشته، همیشه آسان کردن راه حل نیست.
- (۳) تجربه‌ی گذشته به صورت بازبینی راهگشای مفیدی خواهد بود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تصور مبهم از یک مساله، به راحت حل‌های منطقی و درست منجر نمی‌شود. ۲۲۶

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این سوال، تجربه‌ی گذشته‌ی فرد، یادگیری جدید را آسان کرده است. ۲۲۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مراحل حل مسئله:

- (۱) تشخیص مسئله ← (۲) به کارگیری روش‌های مناسب ← (۳) ارزیابی راه حل ← (۴) بازبینی و اصلاح راه حل‌ها ← (۵) انتخاب راه حل‌های جایگزین

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در مسئله گزینه دوم ابهامات زیادی وجود دارد. نمی‌دانیم راننده کیست و چه زمانی می‌آید؟ چه مقدار معطل می‌شویم؟ چگونه می‌توانیم راننده را پیدا کنیم؟ و ... بنابراین یک مسئله بد تعریف شده است. در حالی که در گزینه‌های دیگر هدف مشخص است و اقدامات و راهبردهای در دسترسی وجود دارند. ۲۲۹

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۲۳۰